

Koterije ustavovernežev svoje privržence strašijo in plašijo s tem, da trdijo, da sedaj gré za veljavo ustave, to je, za ustavne svoboščine. To je pa laž. Sedaj ne gré za to, da bi se ustavna svoboda odpravila ali omejila, ampak prav za to, da se razširja, da prav za prav oživi; sedaj gré le za to, da se kraljestva in dežele prostovoljno dogovoré o razmerah med seboj, in o načinu, po katerem se zedinijo v eno celoto, to je, po katerem se osnuje in utrdi država. Toda dajmo veljati kriku ustavovernežev po ustavni svobodi, in vprašajmo jih, kakošno svobodo pa narodi imajo od dosedanje ustave, od bivšega državnega zbora in bivšega ministerstva? Odgovor se glasi: Pravico voliti po tako visokih davkih in način tako neproste volitve, da je ta ustava prav za prav starodavna stanovska, toraj gospodstvo onih, ki imajo posebne pravice; znižanje obresti od državnih dolgov, s čemur se je velika škoda storila mnogim družinam in sirotam; zvišanje davkov, ki tarejo ljudstvo, splošno vojno dolžnost, ktera, izvzemši le še ženski spól, vse državljanke vtika v vojaško suknjo in je Avstrijo spremenila v vojaško državo, in za vsa ta bremena nismo dobili družega, nego jako omejene pravice združevati in shajati se, nesvobodno svobodo tiska, porotne sodnije samo za en oddelek državljanov, potem pa še tako imenovane novoverske postave! To je kruh, s katerim nas nasititi misli tako imenovano nemško „purgarsko ministerstvo“.

Skrajni čas je tedaj — še enkrat rečemo — da se resnobno dela na spravo in prostovoljno dogovorjeno zedinjenje države; še le potem se oživi prava splošna svoboda, ktera oživi novo Avstrijo z zadovoljnimi narodi!

Iz Dunaja. 15. maja. Danes se je ministerstva predsednik grof Potocki podal v Prago; ondi je kmetijska razstava; al ves važnejši namen je Potockega peljal v glavno česko mesto — namen: pogovoriti se in če je mogoče porazumeti se z voditelji največjega in najslavnjšega kraljestva v Avstriji, čegar zastopniki slovanški se od 1867. leta niso več udeleževali državnega zbora dunajskega, nepriznavši decemberske ustave. Ministerstvo, ki je na-se vzelo veliko nalogo, dognati spravo vlade z vsemi narodi, nima tedaj imenitnejšega posla nego je ta, da se porazume s Čehi. Bog daj, da vsem narodom na korist se Potockemu posreči ta namen! Že pred odhodom njegovim se je minister kmetijstva baron Petrinó podal v Prago in mnogoveljavni Poljak dr. Smolka, ki je najiskrenejši zagovornik federalizma v Galiciji. S zastavo federalizma v rokah in z zaupanjem, ktero njega veže s prvaki českimi, vse pa vzdržanje Avstrije, upamo, da je Smolka Potockemu v zlatni Pragi pot pripravljaj k spravi. Bodi se pa kakor koli, radovedno gleda zdaj ves svet v Prago, da sliši, kaj bode. Prihodnje „Novice“ bodo poročale o izidu prevažnih teh razgovorov.

— Državni kancelar grof Beust je prejel spet novo veliko čast, postal je kancelar reda Marije Terezije. To je znamenje, da mož še ni zgubil zaupanja cesarjevega, kakor se je pripovedovalo od nekterih strani.

— Nova verska ali prav za prav neverska stranka se je tukaj osnovala pod imenom „svobodna racionalistična cerkev“, to je, „veruj kar hočeš, kar nočeš, pa pusti“. Število njeno je še majhno, večidel so čevljarji in mizarji. „Liberalizem“ jih bode že še zlegel, ako ga — na otetbo človeštva — ne bode kmalu konec!

— Pravila za deželne brambovce po novi postavi v našem kosu Avstrije je cesar potrdil. Vse te dežele so razdeljene v 9 brambovskih komandnih okrajev. Stajarci, Kranjci in Korošci spadajo pod en komandni

okraj, to je, četrti, Tržačani, Istrijani, Goričani in Graški pa tudi pod enega, to je, petega.

Iz Prage 16. m. Jutri pričakujema novega deželnega glavarja kneza Mensdorf-a; če ne več, je ž njim saj en kamen spotike iz dežele odpravljen. — Včeraj je bila velika svečanost tukaj; na pokopališču se je odkril krasni spominek ljubljenca národa českega Havlička; nad 10.000 ljudstva se je udeležilo svečanosti. — Razstava kmetijska je prvi dan, ko se je odprla, blizo 5000 ljudi privabila na ogled; čez 800 mašin za kmetijska dela je razstavljeno iz Českega, Pruskega in Angleškega.

Iz Zagreba. Od glasovitega dr. Starčević-a, ki je v prejšnjem deželnem zboru sam za se stranka bil, zapuščen od vseh družih strank, je na svetlo prišla nesramno-grda zabavljica na neumrlega bana Jelačić-a! Blato metati na druge, to je dandanes junaštvo tu in tam!

Ogersko. Iz Pešta. „Naplo“ piše, da je Njegovo Veličanstvo slavnemu rodoljubu Hurban-u, ki je bil zarad časniškega pregreška v zapor obsojen, odpustilo konec njegove kazni.

Laško. Po več krajih so se začele kazati priprave za prekucijske namere, po katerih naj bi se kraljevska vlada odstranila in republikanska (ljudovladna) na njeno mesto posadila; armada ima zmirom ukaz, da vsak hip stopi vmes, kjer bi bilo rogovilstvo presilno. Vsi na odpust (urlavb) spuščeni vojaki so poklicani v armado.

— Namen prekucijski na Laškem ni samo le republika, temuč tudi ta, da bi planili čez papeževo deželo.

Francosko. 15. maja. Danes so cesarju Napoleonu slovesno izročili izid ljudskega glasovanja. V vsem skupaj so našteali 7 milijonov in 300.000 glasov za Napoleonovo vlado, 1 milijon in 500.000 zoper, 2 milijona volilcev pa se nista udeležila. Cesarstvo francosko ne stoji tedaj na kaj posebno trdnih nogah, vendar so mu vsi evropejski vladarji srečo vošili.

Iz Rima 15. maja. — Obravnave o nezmotljivosti papeža so se danes začele. Govori se, da še pred pretekem enega meseca utegne konec biti tem razpravam.

Popravek. V zadnjih „Novicah“ str. 155. na desni polovici v 16. vrstici od spodaj je med besedama so ga izostal stavek: temu imenovanji blagovolilipritrditi, a znova še niso.

Žitna cena

v Ljubljani 14. maja 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 60 — banaške 6 fl. 12. — turšice 3 fl. 80. — soršice 3 fl. 73. — rži 3 fl. 40. — ječmena 3 fl. — — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. — — ovs 2 fl. 40 — Krompir 2 fl. 40.

Žitna cena

v Kranji 16. maja 1870.

Vagán pšenice 6 fl. 5. — rži 4 fl. — — ječmena 3 fl. 60. — ovs 2 fl. 70. — soršice 3 fl. 80. — ajde 3 fl. 40. — prosa 3 fl. 40. — krompirja 2 fl. 30. — fižola 3 fl. 84.

Kursi na Dunaji 16. maja.

5% metaliki 60 fl. 45 kr. Ažijo srebra 12:1 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 69 fl. 80 kr. Cekini 5 fl. 86 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 14. maja 1870: 15. 61. 84. 53. 51.
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 28. maja 1870.